

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יוראי להב הרצנו

פ/25/6605

הצעת חוק שמירת הסביבה החופית (תיקון – איסור הכנסת מוצרים חד-פעמיים לתחום הסביבה החופית), התשפ"ו–2026

1. תיקון סעיף 2 בחוק שמירת הסביבה החופית, התשס"ד–2004¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2, אחרי ההגדרה "פגיעה בסביבה החופית" יבוא :
- "מוצר חד-פעמי" – מוצר מכל חומר שהוא כגון פלסטיק, אלומיניום, קרטון, נייר וכיוצא באלה, שעל פי טיבו והחומר ממנו הוא עשוי, אינו מיועד לשימוש חוזר לאותה מטרה, לרבות כלי אוכל, צלחות, כוסות, קשי שתיה, מכסים, בוחשנים, אריזות וכיוצא באלה;".
2. הוספת סעיף 4א אחרי סעיף 4ב לחוק העיקרי יבוא :
- "איסור הכנסת 4ג. (א) לא יכניס אדם לתחום הסביבה החופית מוצרים חד-פעמיים מוצרים חד-פעמיים, ולא ילכלך, לא יזרוק, לא לסביבה החופית ישאיר, לא יפזר ולא יטמון בה מוצרים אלה.
- (ב) בסעיף זה –
- "הכנסה" – לרבות מכירה או הספקה מכל סוג ודרך;
- "הסביבה החופית" – למעט מקרקעין או חצרים פרטיים המצויים בתחום הסביבה החופית."
3. תיקון סעיף 7 בחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

¹ ס"ח התשס"ד, עמ' 540.

”(א1) המכניס מוצרים חד-פעמיים לתחום הסביבה החופית, בניגוד לאמור בסעיף 4ג, דינו – 5% מהקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל”ז – 1977² (להלן – חוק העונשין); נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו – מחצית הקנס האמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.”

דברי הסבר

פסולת פלסטיק, ובפרט פסולת שמקורה במוצרים חד-פעמיים, מהווה את אחד המפגעים הסביבתיים החמורים ביותר בסביבה החופית והימית בישראל. נתונים מראים כי כ-84% מהפסולת בחופי ישראל היא פלסטיק, וכי 60% מתוכה, מקורה בפסולת שמותיר הציבור בחופים. מוצרים אלו עשויים ברובם מתוצרי לוואי של תעשיית הנפט ומכילים חומרים כימיים שונים. חשיפתם לחום, לקרינת השמש ולמי הים עלולה להביא לפירוקם ולהשתחררות חלקיקים שלהם לסביבה הימית. חומרים אלו מגיעים למערכת האקולוגית הימית, מסכנים את בעלי החיים בה ופוגעים ביציבותה. בעלי החיים הימיים בולעים פסולת פלסטיק זו, אשר עלולה להגיע לבסוף גם לגוף האדם. מחקרים רפואיים מקשרים בין החשיפה לפלסטיק לבין שורה של השפעות בריאותיות, לרבות פגיעה במערכת הרבייה, ירידה באיכות הזרע, אי-פוריות, השפעות אנדוקריניות כגון ירידה בגיל הווסת הראשונה, התבגרות מינית מוקדמת, עלייה בשיעורי השמנה, פגיעה בתאי לבלב, בעיות קשב וריכוז ועוד. בנוסף, נמצאו עדויות להימצאות שאריות פלסטיק בשיליות עוברים ובחלב אם. לצד הפגיעה בסביבה ובבריאות הציבור, הזיהום הנגרם מפסולת חד-פעמית מטיל נטל כלכלי כבד על הרשויות המקומיות והמדינה, הנאלצות להשקיע משאבים בניקיון החופים. בעולם הולך ומתגבש קונצנזוס מדעי בדבר הצורך בצמצום השימוש במוצרים חד-פעמיים ובמניעת הגעתם לסביבה החופית. ברקע הדברים קיימת תחזית המצביעה על כך שבמידה וקצב הייצור והצריכה העולמיים של פלסטיק ומוצריו לא ישתנו, עד שנת 2050 יהיה בים יותר פלסטיק מדגים (משקלית). בהתאם לכך, מדינות רבות נקטו בשנים האחרונות צעדים רגולטוריים, ובכללם איסורים והגבלות על שיווק ושימוש במוצרי פלסטיק חד-פעמיים. האיחוד האירופי הוביל מהלך משמעותי בתחום זה כבר בשנת 2019, באמצעות דירקטיבה 2019/904 (EU) אשר אסרה שיווק ושימוש של סוגים מסוימים של מוצרי פלסטיק חד-פעמיים. בישראל, מספר רשויות מקומיות אימצו חוקי עזר האוסרים הכנסת מוצרים חד-פעמיים לחופים או שימוש בהם בעסקים הפועלים בחוף. ואולם, חרף צעדים אלה, טרם קיים בישראל הסדר חקיקתי ארצי אחיד ומחייב בנושא, והאכיפה בפועל של חוקי העזר אינה מספקת ולרוב אינה מתקיימת כלל. לפיכך, בהצעת חוק זו מוצע לקבוע הסדר ארצי אחיד שיאסור הכנסת מוצרים חד-פעמיים לחופים בישראל, וזאת לשם צמצום משמעותי של פסולת פלסטיק במרחב החופי, הגנה על המערכות האקולוגיות הימיות, ושמירה על בריאות הציבור.

הוגשה ליו”ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ’ באדר התשפ”ו (09.03.2026)

² ס”ח התשל”ז, עמ’ 226.